

MUISTIO

VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS

Keskiviikko 14.5.2025 klo 16.30

Monio D104 ja Teams

Läsnä: Jukka Keränen (pj), Tuula Karlsson, Timo Laakso (vpj), Kaj Pirhonen, Timo Kalio, Merja Heikkonen (teams), Annukka Luoderanta (teams) ja yhteisömanageri Katja Repo, sihteeri

§ 17 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.37 ja kokous todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 18 Pöytäkirjan tarkastus

Päätösesitys

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Timo Laakso ja Tuula Karlsson.

Päätös

Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Timo Laakso ja Tuula Karlsson.

§ 19 Vammaisten hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen

Aikaisemmat käsittelyt:

Vammaisneuvosto, 18.9.2024

Vammaisneuvosto, 9.10.2024

Vammaisneuvosto, 13.11.2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 10.12.2024

Kunnanhallitus, 5.5.2025

Valmistelija Annukka Luoderanta, hyvinvointikoordinaattori, annukka.luoderanta@tuusula.fi

Perustelut

YK hyväksyi yleiskokouksessaan vuonna 2006 vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen, joka tuli voimaan keväällä 2008. Se on ensimmäinen vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva oikeudellisesti sitova kansainvälinen asiakirja. Suomi ratifioi sopimuksen ja lisäpöytäkirjan toukokuussa 2016, ja se tuli kansallisesti voimaan lakina kesäkuussa 2016.

Yleissopimuksen pohjalta on laadittu tähän mennessä kolme kansallista toimintaohjelmaa, joista viimeisin vuosille 2024–2027. Kansallisessa toimintaohjelmassa on määritelty ne toimenpiteet, joilla vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa edistetään eri hallinnonaloilla. Toimenpiteissä korostuvat vammaisten henkilöiden osallisuus ja yhdenvertaisuus.

Kuntalain (410/2015, 28§) mukaisesti vaikuttamismahdollisuus on annettava asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen, päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen ja heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Myös vammaiset lapset tulee ottaa mukaan heitä koskevaan päätöksentekoon.

Myös muussa kunnan toimintaa koskevassa lainsäädännössä on säädöksiä vammaisia henkilöitä ja heidän palveluitaan koskien: mm. perustuslaki, yhdenvertaisuuslaki, hallintolaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, varhaiskasvatustuki, perusopetuslaki, lukiolaki ja laki ammatillisesta koulutuksesta.

Tammikuussa 2025 voimaan tulleeseen uuteen vammaispalvelulakiin sisältyvät säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Vammaispalvelulain perusteella järjestetään erityispalveluita vammaiselle henkilölle, joka ei saa yksilöllisen tarpeensa mukaisia, sopivia ja tavanomaisessa elämässä tarvittavia palveluita yleislakien perusteella.

Edellisten lakien ja sitoumusten lisäksi voimassa on Euroopan unionin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030.

Vammaisten hyvinvointisuunnitelmalla pyritään parantamaan vammaisten henkilöiden hyvinvointia

Kunnallinen vammaisten hyvinvointisuunnitelma linjaa ne konkreettiset toimenpiteet, joilla kunnassa vahvistetaan vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista. Vammaisten hyvinvointisuunnitelma toimii kunnassa vammaispoliittisena suunnannäyttäjänä ja sitouttaa eri osapuolia vammaisten henkilöiden aseman parantamiseen.

Vammaisten hyvinvointisuunnitelma perustuu YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista. Suunnitelma toteuttaa osaltaan Tuusulan kuntastrategiaa ja kunnan hyvinvointisuunnitelmaa, ja kohdentaa tavoitteita vammaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden

näkökulmista. Vammaisten hyvinvointisuunnitelmaan kirjatuilla toimenpiteillä pyritään parantamaan vammaisten henkilöiden hyvinvointia ja edistämään heidän oikeuksiensa toteutumista Tuusulassa.

Suunnitelman laadinnan askeleet

Tuusulassa valmisteltiin vammaispoliittista ohjelmaa vuonna 2013 sosiaali- ja terveystoimen koordinoimana, mutta valmistelu jäi kesken eikä ohjelmaa koskaan hyväksytty. Vammaisten hyvinvointisuunnitelman laadinta tuli uudelleen ajankohtaiseksi syksyllä 2021 käynnistyneellä valtuustokaudella. Tuusulan vammaisneuvosto lausui marraskuussa 2021 kunnan hyvinvointisuunnitelmasta (2021–2025) ehdottaen, että kuntaan laaditaan hyvinvointisuunnitelmaa tukeva vammaispoliittinen ohjelma. Tuusulan vammaisneuvosto päätti ehdottaa uudestaan vammaispoliittisen ohjelman laatimista Tuusulaan 19.1.2022 kokouksessaan. Vammaisten hyvinvointisuunnitelman laadinta käynnistyi elokuussa 2024 osallisuustiimin vetämänä yhteistyössä vammaisneuvoston, kunnan poikkihallinnollisen hyte-ryhmän sekä toimialueiden johtoryhmien kanssa.

Vammaisten tilannetta, kokemuksia ja toiveita selvitettiin syksyllä 2024 vammaisille kuntalaisille sekä heidän läheisilleen ja avustajilleen suunnatulla kyselyllä, Erätauko-keskustelulla sekä vammaisneuvoston kokouksissa ja työpajassa.

Toimialueet asettivat syksyn aikana vammaisten hyvinvointisuunnitelmaa toimeenpanevia toimenpiteitä vuosille 2025 ja 2026. Toimenpiteitä on mahdollista täsmentää ja täydentää vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Vammaisten hyvinvointisuunnitelma on voimassa, kunnes se päivitetään tai korvataan toisella suunnitelmalla.

Vammaisneuvosto hyväksyi suunnitelman marraskuussa 2024, ja suunnitelma eteni päätöksentekoon hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnasta joulukuussa 2024. Kunnanhallitus päätti palauttaa vammaisten hyvinvointisuunnitelman valmisteluun.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää evästää vammaisten hyvinvointisuunnitelman valmistelijoita.

Päätösesitys

Vammaisneuvosto päätti antaa valmistelijoille seuraavat evästyksset:

- Poistetaan vanhentuneet tiedot, käsite vaikeavammaisuudesta ja huomioidaan se, että diagnoosipohjainen vammaisten ryhmittely on vanhanaikaista.
- Lisätään yleiskuvaus uudesta vammaispalvelulaista, painopiste erityisesti osallisuuden näkökulmasta ja välillisiin vaikutuksiin esim. kuljetuspalveluiden merkitys vammaisten kuntalaisten täysipainoiseen elämään ja osallisuuteen.

§ 20 Rykmentinpuiston esteettömyyskartoitus

Valmistelija Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Perustelut

Elokuussa 2025 toimintansa aloittaviin Rykmentinpuiston kouluun ja päiväkotiin sijoittuvat Hyökkälän koulun ja Mikkolan koulun oppilaat sekä Rykmentintien päiväkodin lapset. Rykmentin puiston koulun ja päiväkodin rakennustyömaa sijaitsee entisellä Hyrylän varuskunta-alueella, jonne on rakentumassa muutakin uutta infrastruktuuria. Rakennustyöt ovat edenneet aikataulussa ja projekti toteutetaan elinkaarihankkeena. Elinkaarihanke sisältää kiinteistön suunnittelu- ja rakennustyöt sekä rakennuksen ylläpitopalvelut 20 vuoden palvelujakson ajalle. Kiinteistössä suoritettiin esteettömyyskartoitus 2.4.2025. Kartoituksen toteutti rakennetun ympäristön esteettömyyskartoittaja Jukka Suhonen.

Ehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi raportin tiedoksi.

§ 21 Muut asiat

Valmistelija Katja Repo

Ehdotus

Neuvosto keskustelee seuraavista asioista:

- Kiinteistöjen esteettömyystiedot uudessa tilanvarausjärjestelmässä.
- Kerrostaloissa asuvien ja pyörätuolia käyttävien kuntalaisten pääsy kotiin tilanteissa, joissa hissi on epäkunnossa.
- Keskustella esityksistä seuraavaan vammaisneuvostoon.

Päätös

Vammaisneuvosto keskusteli seuraavista asioista

- Kiinteistöjen esteettömyystiedot uudessa tilanvarausjärjestelmässä

- Kerrostaloissa asuvien ja pyörätuolia käyttävien kuntalaisten pääsy kotiin tilanteissa, joissa hissi on epäkunnossa. Neuvosto päätti viedä asian keskusteluun seuraavaan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.
- Esityksiä seuraavaan vammaisneuvostoon on saatu varsinaisiksi jäseniksi 8 ja varajäseniksi 4. Vammaisneuvosto korostaa nimeämisessä kokoonpanon monipuolisuutta, paikallisuutta, uusiutumista ja tasa-arvon toteutumista

Puheenjohtaja kiitti osallistujia aktiivisesta kahdesta kaudesta ja päätti kauden viimeisen kokouksen klo 18.21.